

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/245/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714215447
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5714215447.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

W. Y., nar.X.X.XXXX

zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky I. Y., M. Y., nar.XX.X.XXXX, trvale bytom Y. XXXX/X, I., D. G. T. X/XX, D. a otca C. Y., M. H., nar.XX.X.XXXX, trvale bytom G. X. Z. I. XXXX/XX, D., D. G.Z. I. XXXX/XX, I., maloletá bytom ako matka v konaní o návrhu matky o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej takto

rozhodol:

Otec je p o v i n n ý platiť na maloletú W. Y., nar.X.X.XXXX výživné vo výške 70,- Eur mesačne od 1.11.2014 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky s tým, že nedoplatok na výživnom od 1.11.2014 do 30.6.2015 v celkovej výške 40,- Eur sa otec zaväzuje zaplatiť do 31.8.2015.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 20.11.2014 matka žiadala, aby súd nariadil predbežné opatrenie a otcovi uložiť povinnosť predbežne prispievať na výživu plnoletého syna C. 85 Eur a maloletej W. 65 Eur mesačne vopred vždy do 15-teho dňa v mesiaci k jej rukám počnúc decembrom 2014. Uviedla, že ku dňu 5.12.2014 podáva na súde

návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k deťom. S manželom žili v spoločnej domácnosti v prenajatom byte, ale sa teraz odsťahoval k priateľke a neprispieva jej na domácnosť, ani na výživu ich detí. Manžel je živnostník a ona je zamestnaná ako robotníčka vo firme Brantner. K návrhu pripojila potvrdenie o návšteve školy dcéry W. a syna C., ich rodné listy, sobášny list a potvrdenie o príjeme matky.

Súd sa oboznámil s návrhom matky, s pripojenými listinnými dôkazmi a so spisom tunajšieho súdu sp.zn. 20P/256/2014. Z listinných dôkazov mal preukázané, že rodičia sú manželia, manželstvo uzavreli dňa XX.X.XXXX, u obidvoch ide o prvé manželstvo a narodili sa v ňom dve deti, už plnoletý C. a mal. W., ich posledné spoločné trvalé bydlisko bolo vo D. T. T. X. Tiež to, že matka je zamestnaná od 19.7.1993 ako robotníčka v Brantner Fatra, s.r.o., Martin, za obdobie od mája do októbra 2014 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 438,33 Eur vrátane daňového bonusu na dve deti 42,82 Eur, že mal. W. je žiačkou Základnej školy Hany Zelinovej vo Vrútkach a C. študentom 3. ročníka Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Martine.

Na základe zhodnotenia rozhodných skutočností uznesením č.k. 20P/245/2014-13 zo dňa 16.12.2014 súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým mal. W. bola dočasne zverená do osobnej starostlivosti matke do právoplatného rozhodnutia v konaní vo veci samej o úpravu práva a povinností, otcovi uložil povinnosť platiť výživné 65 Eur mesačne od 1.11.2014 vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky a

návrh o nariadenie predbežného opatrenia o určenie výživného na C. Y. zastavil. Proti uzneseniu vo výroku o výživnom podal otec odvolanie a Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 5CoP/12/2015-24 zo dňa 10.2.2015 výrok potvrdil, v ostatných častiach ponechal uznesenie nedotknuté.

Súd pokračoval v konaní, doplnil dokazovanie o ďalšie listinné dôkazy, vypočul na pojednávaní matku a otca s tým, že základné vypočutie k ich pomerom a k potrebám mal. W. bolo v rozvodovom konaní, zápisnica z neho je súčasťou spisu. Bol pripojený i spis 5C/14/2015. Kolízny opatrovník sa ospravedlnil, navrhol rozhodnúť bez jeho prítomnosti v záujme a na prospech maloletého dieťaťa. Matka žiadala určiť výživné na dcéru aspoň 70 Eur, otec výživné určené predbežným opatrením 65 Eur platil a dával peniaze i na syna, keď mal. S dcérou je v kontakte, dcéra chodí k nemu. Otec súhlasil s určením výživného do rozvodu 70 Eur s tým, že nedoplatok by zaplatil ihneď. Na základe takto vykonaného dokazovania mal zistený a preukázaný nasledovný skutkový stav:

Rodičia mal. W. sú manželia, ale od septembra tohto roka nežijú v spoločnej domácnosti, otec po objavení dôkazov v počítači matkou o jeho nevere, odišiel bývať k priateľke. Na pojednávaní konanom pred pojednávaním v tejto veci súd vo veci rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k maloletej rozhodol tak, že manželstvo rozviedol, mal. W. zveril do osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť platiť výživné 80 Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, styk otca s maloletou neupravil.

Matka je stále zamestnaná v Brantner Fatra, s.r.o., Martin, za rok 2014 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 426,74 Eur a 406,60 Eur za 5 mesiacov roka 2015 bez daňového bonusu, ktorý tiež poberá vo výške 42,82 Eur na dve deti. Rovnako z úradu práce poberá prídavky na dieťa po 23,52 Eur (čl. 7, 37-38, 43-46, 50-52). Býva s deťmi v prenajatom 2-izbovom byte od roku 2010, platí nájom 250 Eur mesačne, nájomná zmluva bola uzavretá s otcom ako nájomcom, ročne poplatok za komunálny odpad 25 Eur na osobu. Spláca pôžičku Provident Financial 20 Eur mesačne, ktorú použili na financovanie bežných potrieb v domácnosti v prípade nedostatku financií. Tiež v G. G. 50 Eur, ktorú použili na zaplatenie nedoplatku v súvislosti s používaním mobilných telefónov. Platí si mobilný telefón 10 Eur a mal. W. 5 Eur mesačne.

Mal. W. skončila 5. triedu Základnej školy Hany Zelinovej vo Vrútkach. V školskej jedálni sa nestravuje, dostáva väčšiu desiatu alebo peniaze na zakúpenie obeda. Zvýšené výdavky má na začiatku školského roka na zakúpenie základných školských potrieb a pomôcok, v priebehu roka na ich dokupovanie, matka platila rodičovský príspevok 12 Eur, pracovný zošit angličtiny 5 Eur. V priebehu roka sú výdavky na rôzne podujatia organizované školou, napr. výlet Bojnice 10 Eur. Je tiež žiačkou Základnej umeleckej školy Frica Kafendu vo Vrútkach, výtvarného odboru, kde ukončila 5. triedu, platby sú za školné polročne 10 Eur plus výdavky na maliarske potreby. Vo voľnom čase sa ešte venovala jazde na koni cez školský klub, kde bol výdavok 10 Eur na školský rok. Pre šesť srdca je sledovaná u kardiológa, pravidelne chodí na kontroly, lieky neužíva.

Otec je živnostník v odbore murárstvo od 12.8.1993, má od 5.5.2015 pozastavenú živnosť na základe návrhu sociálnej poisťovne pre značný dlh na poistnom. Posledné daňové priznanie podal v roku 2012, kedy mal príjem 56.029 Eur, výdavky 51.745 Eur, základ dane 4.284 Eur, uplatnil si nezdaniteľnú časť na seba 3.644,74 Eur a nárok na daňový bonus 249,24 Eur. Nie je aktuálne evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce, ani nepožiadal o dávky sociálnu poisťovňu, či úrad práce, príjem si zabezpečuje príležitostnými brigádami bez písomnej zmluvy. Býva od 27.1.2015 v prenajatej garsónke, kde platí nájom 250 Eur mesačne plus spotreba elektrickej energie podľa elektromeru s tým, že zložil jednomesačnú zábezpeku, nájom je dohodnutý na jeden rok. Na mal. W. platí výživné na základe predbežného opatrenia pravidelne 65 Eur od novembra 2014, tiež sa s ňou pravidelne stretáva.

Rodičia nemajú inú vyživovaciu povinnosť, plnoletý syn C., nar.XX.X.XXXX skončil štúdium na strednej škole, kde sa učil za murára, od septembra 2015 bude pokračovať v štúdiu externe, aktuálne má zabezpečenú prácu brigádnickou formou.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia a otca zaviazal povinnosťou platiť na mal. W. výživné 70 Eur mesačne od 1.11.2014 a zaplatením nedoplatku 40 Eur za obdobie od 1.11.2014 do 30.6.2015 v lehote do 31.8.2015. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede účastníkov konania a skutočnosti, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné a o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že osobnú každodennú starostlivosť o mal. W. zabezpečuje matka od odchodu otca zo spoločnej domácnosti v prenajatom byte vo D., o jej osobnej starostlivosti súd rozhodol v rozvodom konaní, otec so zverením matke súhlasil.

Pri určovaní výšky výživného na mal. W. súd v podstate vychádzal zo zhodného stanoviska rodičov, keď otec súhlasil s výživným 70 Eur. Určené výživné považoval za nie úplne primerané a optimálne k odôvodneným potrebám maloletej, ale za také, ktorého platenie je v možnostiach a schopnostiach povinného otca. Vychádzal zo zásady rovnakej životnej úrovne rodičov a dieťaťa a zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by dieťaťu rodičia zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový všestranný fyzický, duševný a sociálny vývoj maloletého dieťaťa, do čoho je potrebné zahrnúť aj záujmové aktivity a zdravotnú starostlivosť, ktorá nie je vždy bezplatná. Zohľadnil individuálne odôvodnené potreby maloletej, ktoré sú dané jej vekom, uspokojovaním bežných hmotných potrieb, ako sú strava (minimálne 100 Eur mesačne), ošatenie, obutie, hygienické a kozmetické potreby, ktoré je potrebné priebežne dokupovať, lebo sa spotrebujú, tiež výdavkami spojenými s plnením povinnej školskej dochádzky a s výtvarným odborom na umeleckej škole. Zbral do úvahy i to, že časť potrieb je krytá prídavkom na dieťa. Otec je bez stáleho príjmu, lebo si neplnil zákonné odvodové povinnosti a nemôže vykonávať živnosť. Do tejto situácie sa dostal

sám svojim konaním a správaním, ktoré určite nebolo zodpovedné a správne, keď si musel byť vedomý svojej rodičovskej zodpovednosti k dvom deťom, i keď aktuálne syn ukončil prípravu na budúce povolanie a aspoň čiastočne si dokáže pokryť svoje potreby brigádnickou prácou. Týmto nemôže trpieť jeho maloletá dcéra a preto bolo dôvodné určiť výživné aspoň vo výške 70 Eur, i keď odôvodneným potrebám maloletej by zodpovedalo vyššie výživné a v rozvodovom konaní súd aj určil vyššie výživné, i keď len o 10 Eur. Otec sa s maloletou stretáva a bude na ňom, aby začal aktívne riešiť svoju situáciu, napríklad i tým, že sa zaeviduje ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce, začne konať vo veciach dávok a hlavne urobí všetko preto, aby si našiel prácu s primeraným zárobkom, čo je možné aj v zahraničí, v Čechách a podobe, nemusí zabezpečovať starostlivosť o dieťa, o svojich rodičov a môže byť mimo domova i dlhšiu dobu.

Výživné súd určil od 1.11.2014, od prvého dňa mesiaca, v ktorom matka podala návrh, keď vychádzal z toho, že výživné sa platí mesačne vopred a súd považuje za prirodzené a spravodlivé ho určiť od prvého dňa mesiaca, v ktorom bol návrh podaný, ide o maloleté dieťa a nie odo dňa podania návrhu ako pri plnoletom dieťati. Potom pri takto určenom výživnom otcovi vznikol nedoplatok 40 Eur, ktorý súd vypočítal sumou a mesiacmi, za ktoré vznikol s odpočítaním doteraz zaplateného výživného - 70 Eur krát 8 mesiacov = 560 Eur mínus 65 Eur krát 8 mesiacov = 520 Eur a ktorý mu umožnil zaplatiť do 31.8.2015, ako sám navrhol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p. - konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a súd nezistil žiadne skutočnosti a okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).